[A-25-G] Seat No: ____________ No. of printed pages: 03

SARDAR PATEL UNIVERSITY
T. Y. B. Com (External) Examination
Friday, 4th May, 2018
2.00 - 5.00 pm
BF-301 – BUSINESS FINANCE

કુલ ગુણ : ૧૦૦

નોંધ: જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નપત્રના પૂર્ણ ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧

(અ) નાણાંકીય સંચાલન એટલે શું ? આધુનિક વેપાર જગતમાં નાણાંકીય સંચાલનનું મહત્વ સમજાવો. (૧૦)

(બ) અલ્પ મૂડીકરણ એટલે શું ? અલ્પ મૂડીકરણના કારણો અને તે દૂર કરવાના ઉપાયો વિગતવાર સમજાવો. (૧૦)

અથવા

પ્ર.૧

(અ) નાણાંકીય આયોજન એટલે શું ? નાણાંકીય આયોજનને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો. (૧૦)

(બ) 'સંપત્તિના મહત્તમીકરણનો ખ્યાલ નફાના મહત્તમીકરણના ખ્યાલ કરતા ચઢિયાતો ઉદ્દેશ છે' ચર્ચો. (૧૦)

પ્ર.૨

(અ) મૂડી પડતર એટલે શું ? નાણાંકીય નિર્ણયોમાં મૂડી પડતરનું મહત્તવ સમજાવો. (૧૦)

(બ) લાંબા ગાળાના મૂડી સાધનો એટલે શું ? લાબાગાળાના મૂડી સાધન તરીકે પ્રેફરન્સ શેરોના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો. (૧૦)

અથવા

પ્ર.૨

(અ) ડિબેન્ચર એટલે શું ? લાબા ગાળાના મૂડી સાધન તરીકે ડીબેન્ચરોના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો. (૧૦)

(બ) IOC લી.નું મૂડી માળખું નીચે મુજબ છે. (૧૦)

મૂડી સ્ત્રોત	ચોપડા કિંમત	બજાર કિંમત	મૂડી પડતર
ઇક્વિટી શેરો	૩૦૦૦૦૦૦	૬૦૦૦૦૦૦	૧૮ %
પ્રેફરન્સ શેરો	૫૦૦૦૦૦	૪૫૦૦૦૦	૧૨ %
અનામતો	૧૦૦૦૦૦૦	-	૧૩ %
ડિબેન્ચરો	૨૦૦૦૦૦૦	૧૭૫૦૦૦૦	૧૦ %

ચોપડા કિંમત અને બજાર કિંમતના આધારે ભારિત સરેરાશ મૂડી ખર્ચની ગણતરી કરો.

પ્ર.૩

(અ) રાજ લી. નું મૂડી માળખું નીચે મુજબ છે. (૧૦)

રૂ.૧૦ ના એક એવા ઇકવિટી શેરો	રૂ. ૪૦૦૦૦૦૦
રૂ.૧૦૦ના ૧૨ %ના પ્રેફરન્સ શેરો	રૂ. ૨૦૦૦૦૦૦
રૂ. ૧૦૦ના ૧૦ %ના ડીબેન્ચરો	રૂ. ૧૫૦૦૦૦૦
અનામતો	રૂ. ૨૦૦૦૦૦૦

કંપનીનો કાર્યકારી નફો રોકાયેલ મૂડીના ૧૬ % છે. વિસ્તરણ માટે કંપનીને રૂ. ૩૦૦૦૦૦૦ ની જરૂરત છે. આવક વેરાનો દર ૫૦ % છે.

ઉપરોકત વિસ્તરણ યોજના માટે મૂડી ઉભી કરવાના કંપની પાસે નીચે મુજબના ત્રણ વિકલ્પો છે.

(૧) રૂ. ૧૦ ના એક એવા ૩૦૦૦૦૦ શેર બહાર પાડવા.

(૨) ૧૩ %ના પ્રેફરન્સ શેરો બહાર પાડવા.

(૩) ૧૩ %ના ડિબેન્ચરો બહાર પાડવા.

ઉપરોકત વિકલ્પોમાંથી કયો વિકલ્પ યોગ્ય છે અને શા માટે ? (શેર દીઠ કમાણી શોધો.)

(બ) મૂડી માળખું એટલે શું ? યોગ્ય મૂડી માળખાના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (૧૦)

અથવા

પ્ર.૩

(અ) મૂડી માળખાના નિર્ણયને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો. (૧૦)

(બ) લિવરેજ એટલે શું કાર્યકારી લિવરેજ અને નાણાકીય લિવરેજ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. (૧૦)

પ્ર.૪

(અ) કંપની X અને કંપની Y માટે બધા જ પ્રકારના લિવરેજ નીચેની માહીતી પરથી ગણો. (૧૦)

વિગત	X કંપની	Y કંપની
ઉત્પાદન (એકમમાં)	૧૦૦૦૦૦	૨૦૦૦૦૦
સ્થિર ખર્ચા(રૂ.માં)	૨૦૦૦૦૦	૪૦૦૦૦
એકમ દિઠ ચલિત ખર્ચા (રૂ.માં)	૪.૦૦	૧.૦૦
વ્યાજ ખર્ચ (રૂ.માં)	૧૪૦૦૦૦	૬૦૦૦૦
એકમની વેચાણ કિંમત(રૂ.માં)	૮.૦૦	૨.૦૦

લિવરેજના જવાબોને પણ સમજાવો.

(બ) કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ? કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરીયાતને અસર કરતા પરિબળો કયા છે ? સમજાવો. (૧૦)

અથવા

પ્ર.૪

(અ) રોકડનો અર્થ સમજાવો અને વેપારના રોજબરોજના વ્યવહારમાં હાથ ઉપર રોકડ રાખવાના હેતુઓની ચર્ચા કરો. (૧૦)

(બ) મૂડી બજેટ એટલે શું ? નાણાંકીય નિર્ણયોમાં તેનું મહત્વ સમજાવો. (૧૦)

પ્ર.૫ જય સ્પ્રીંગ લી. રૂા. ૫૦૦૦૦૦૦ નો રોકાણવાળો નવો પ્રોજેક્ટ શરૂ કરવા માંગે છે. ઘસારા અને કર પહેલાની અંદાજીત આવક નીચે મુજબ છે. (૨૦)

વર્ષ	વાર્ષિક આવક (ઘસારા અને કર પહેલાની)
૧	૩૦૦૦૦૦૦
૨	૪૦૦૦૦૦૦
૩	૫૦૦૦૦૦૦
૪	૬૦૦૦૦૦૦
૫	૩૦૦૦૦૦૦

પ્રોજેક્ટની મૂળ કિંમત પર ઘસારો ૨૦ % ગણવાનો છે. કરનો દર ૫૦ % છે. મૂડી પડતરનો દર ૧૦ % છે.

નીચેની પદ્ધતિઓથી નવા પ્રોજેક્ટનું મૂલ્યાંકન કરો.

(૧) પરત આપ મૃદત

(૨) સરેરાશ વળતર દર (હિસાબી વળતર દર)

(૩) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય.

અથવા

પ્ર.૫

(અ) નવા પ્રોજેક્ટનાં મૂલ્યાંકન માટે પરત આપ મૃદત પદ્ધતિ કેવી રીતે ઉપયોગી થાય છે તે સમજાવો અને આ પદ્ધતિની મર્યાદાઓ વિગતવાર સમજાવો. (૧૦)

(બ) ટૂંકનોંધ લખો.

(૧) એસ.ઇ.બી.આઇ. (SEBI) ના કાર્યો. (૦૫)

(૨) શેર બજારનું મહત્વ (૦૫)